

brém stavu udržovati, která vlastníku při služebnosti užívání podle § 508 obč. zák. ovšem náleží, nelze mluvit, když služebná věc požárem zanikla a již neexistuje. Z vývodů těch plyne dále, že žalovaná není rovněž povinna žalobkyni poskytnouti ani náhradu za ztracené užívání stodoly ani odškodnění a jest i v tom směru napadený rozsudek právně mylným.

Čís. 7977.

Zemský fond (v Čechách) jest oprávněn domáhati se na manželském otci náhrady útrat ošetřování dítěte v nemocnici, třebas otec nesouhlasil s odevzdáním dítěte, stíženého nakažlivou nemocí, do nemocnice.

Stát hradí podle zákona ze dne 14. dubna 1913, čís. 67 ř. zák. náklad na dohled k osobám a na jich izolaci jen pokud jde o osoby podezřelé nákazou, nikoliv pokud jde o osoby nemocí postižené nebo nemocí podezřelé.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1928, R I 175/28.)

Žaloba zemského fondu v Čechách proti otci Aloisie Sch-ové, by žalovaný byl uznán povinným zaplatiti útraty ošetřování Aloisie Sch-ové v nemocnici, byla procesním soudem první stolice zamítnuta. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. **Důvody:** Žalující strana domáhá se žalobou, opírající se o §§ 141 a 1042 obč. zák., na žalované straně náhrady ošetřovného 881 Kč 50 h, jež Českému zemskému fondu podle výkazu nemocnice v T. ze dne 3. května 1927 vznikly tím, že nemajetná dcera žalovaného byla ošetřována od 28. září 1925 do dne 9. listopadu 1925 v nemocnici v T. pro spálu. Prvý soud žalobu zamítl, ježto bylo zjištěno, že městský lékař Dr. Z. nařídil, by onemocnělá byla převedena do nemocnice, a odvozuje z § 36 a 4 zákona ze dne 14. dubna 1913, čís. 67 ř. zák., že tyto náklady sluší hraditi ze státní pokladny. Odvolání žalující strany proti tomuto rozsudku pro kusost řízení a nesprávné právní posouzení věci nelze upříti oprávněnosti. Při tom vyslovuje odvolací soud tento právní názor: Zákon ze dne 14. dubna 1913, čís. 67 ř. zák. rozeznává mezi odlučováním nemocných a z nemoce podezřelých podle § 7 a mezi dozíráním nad určitými osobami podle § 17, které se samy za nemocné nepovažují, nýbrž jsou jen podezřelé jako nositelé zárodků nemocí nakažlivých povinných oznámením. Povinnost hraditi náklady ze státní pokladny podle § 36 zákona vztahuje se jedině na případ § 17 (§ 36 písm. d) cit. zák.), nikoliv však na případ § 7, který v § 36 vůbec není uveden. Souzený případ (dodání onemocnělé Aloisie Sch-ové do nemocnice v T. a její odloučení tamže), spadá však nepochybně pod § 7, nikoliv pod § 17. Rozhodnutí bývalého Nejvyššího správního soudu ve Vídni ze dne 2. července 1917, čís. 18.593 (Budwinski čís. 11.892-A), jehož se první

soud dovolává, nelze tu použití, ježto toto rozhodnutí pojednává jen o opatřeních podle § 17 zákona ze dne 14. dubna 1913, čís. 67 ř. zák. a jen ohledně těchto nákladů odlučování a stravování ve zvláštních místnostech stanoví povinnost státu hraditi tyto náklady. Právě citované rozhodnutí nejvyššího správního soudu však staví případ § 7 výslovně proti případu § 17. Z toho je vidno, že otázka, kdo má tyto útraty hraditi, není pro případ § 7 upravena v zákoně čís. 67/1913. Podle § 1 zákona čís. 332 sb. z. a n. na rok 1920 převzal ovšem stát výkon zdravotní policie obstarávané dosud obcemi. Co bylo povinností obcí, určoval zákon čís. 68 ř. zák. na rok 1870 v § 2. Ohledně nakažlivých nemocí byla do § 4 čís. 8 zákona čís. 332/1920 celkem převzata dosavadní ustanovení. Které náklady má hraditi obec, určují §§ 15—17 zákona ze dne 13. července 1922, čís. 236 sb. z. a n. Než tam o náhradě nákladů na stravování a ošetřování není zmínky, ani ohledně útrat odlučování podle § 7 zákona čís. 67/1913. Podle názoru odvolacího soudu jest při nedostatku jinakého zákonného ustanovení toto pořadí osob k náhradě těchto útrat povinnovaných. V první řadě má onemocnělý sám tyto náklady nésti. V druhé řadě jsou k hrazení těchto nákladů povinovány osoby, jež jsou zavázány k poskytování výživného onemocnělému v konkrétním případě. Pak-li však není ani těchto, jdou náklady ošetřování a stravování k tíži domovské obce nemocného. Domovská obec jest však podle § 23 zákona čís. 105 ř. zák. na rok 1863 jen potud povinna zaopatřením svého příslušníka, pokud tu není jiných osob, podle občanského práva k tomu povinných. Vzhledem k tomu nemůže odvolací soud souhlasiti s právním názorem prvního soudu. S hlediska tohoto právního názoru však nebyla věc zralá k rozhodnutí. Především nelze přehlédnouti, že žalobou, která kromě toho neobsahuje nabídnutí důkazů, bylo žádáno ošetřovné pro dceru žalovaného, aniž bylo tvrzeno, že tato dcera byla nezletilou. Tvrzení nemajetnosti o sobě ještě nezakládá povinnost žalovaného k náhradě těchto útrat podle § 141 obč. zák. Naopak bylo by zapotřebí, by bylo tvrzeno a zjištěno, že dítě samo není schopno se vyživovati. Mimo to namítala žalovaná strana, že by izolaci byla mohla provést i ve vlastním bytě, takže by jí náklady spojené s izolací v nemocnici byly ušetřeny, a nezabýval se první soud konečně ani námitkou žalovaného, že by jako člen bratrské pokladny měl nárok na bezplatné ošetřování a poskytování léků. Tuto okolnost sluší vytknouti proto, že nebylo zjištěno, pokud léčebné a poskytování léků jest zahrnuto v nároku žalující strany.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud vyslovil a blíže odůvodnil v rozhodnutí sb. n. s. čís. 6707, že zemský fond (na Moravě) jest oprávněn, domáhati se na manželském otci náhrady útrat ošetření dítěte v nemocnici, třebas otec nesouhlasil s odevzdáním dítěte, stíženého nakažlivou nemocí, do nemocnice, a nemá příčiny, proč by se odchýlil od tohoto právního ná-

zoru. Zákon ze dne 14. dubna 1913 č. 67 ř. z. rozeznává mezi osobami nemocí postiženými a nemocí podezřelými (§ 7) a osobami nákazou podezřelými (§ 17), t. j., jak patrně z § 1 druhý odstavec min. nař. ze dne 22. února 1915, čís. 39 ř. zák., osobami, u nichž je nemoc již zjištěna, osobami, u nichž se objevily známky, podle nichž lze za to míti, že nemoc tu jest, a osobami, jež nevykazují známek onemocnění, u nichž však bakteriologicky jest dokázáno, že jest je pokládati za nositele zárodků nemocí nebo u nichž jest jinak jisto nebo lze podle zkušeností za to míti, že byly vydány nákaze a sprostředkovati mohou další šíření. Jen ohledně těchto osob »podezřelých nákazou« hradí stát podle § 36 první odstavec písm. d) zákona ze dne 14. dubna 1913, čís. 67 ř. zák. náklad na dohled k nim a na jejich izolaci, pokud se týče, jak patrně z § 17 tam citovaného i náklad na jejich stravování. To odpovídá i celé tendenci zákona, chrániti lidi zdravé před onemocněním a nikoliv starati se o osoby nemocí postižené, pokud se týče podezřelých. Poukazuje-li rekurent k tomu, že každá izolace se děje v zájmu veřejném a že již z této příčiny musí stát hraditi náklady s ní spojené, k nimž přirozeně patří i náklad na stravování, přezírá zcela jasný předpis § 36 první odstavec písm. d) zákona a okolnost, že ošetřování, pokud se týče i léčení osob nemocí postižených nebo podezřelých děje se v první řadě ve vlastním a soukromém jejich zájmu a že zemský fond domáhá se jen zapravení »ošetřovací taxy« ve smyslu zákona ze dne 5. března 1888, čís. 19 z. zák. pro království České, která se vybírá stejně za léčení a ošetřování osob přenosnou nemocí postižených. Také z ustanovení § 19 zákona ze dne 13. července 1922, čís. 236 sb. z. a n., že zvláštní povinnosti uložené obcím a městům municipálním podle zákonných předpisů o zamezení a potlačení přenosných nemocí nejsou tímto zákonem dotčeny, neplyne nic pro opačný názor rekurentův a stejně marně odkazuje rekurent k § 43 zákona ze dne 14. dubna 1913, čís. 67 ř. zák., jenž o zapravování nákladů vůbec nejedná, a k § 36 třetí odstavec tohoto zákona, jenž jedná o povinnosti vlády poskytovat obcím v případech tam uvedených výpomoc, ale nestanoví, že stát hradí náklady na léčení a ošetřování i v případě izolace osob nemocí postižených. Totéž platí o ustanovení § 37 uvedeného zákona, podle něhož jest zemskému zákonodárství vyhrazeno, vydati ustanovení o vybírání poplatků a náhrad za účelem uhrazení nákladů vzniklých obcím z důvodu, by byla provedena opatření ve smyslu tohoto zákona, ale nestanoví, že k nim patří i náklady právě vzpomenuté. Předpisy §§ 1037 a 1040 obč. zák. nepřicházejí v úvahu, jelikož Aloisie S-ová byla do nemocnice dána z úředního nařízení, z veřejnoprávních zájmů, pročť nelze tu použití soukromoprávních předpisů. Že náklady na ošetřování a léčení nemocné Aloisie S-ové, jichž zaplacení se český zemský fond domáhá, vůbec nebyly potřebné, nebylo v první stolici namítáno, staly se však potřebnými již tím, že Aloisie S-ová byla do nemocnice odvedena z úředního příkazu, kde pak musela býti i léčena a ošetřována. Nedůvodnému rekursu, který se jinak odkazuje na správné důvody napadeného usnesení, nebylo proto vyhověno.